

LATVIJAS REPUBLIKAS FISKĀLĀS DISCIPLĪNAS PADOME

Reģ.nr. 90010248231; Smilšu ielā 1-512, Rīgā, LV-1919
tālrunis: (+371) 29178183; e-pasts: info@fdp.gov.lv; mājaslapa: http://fdp.gov.lv

Fiskālās disciplīnas padomes
Fiskālā nodrošinājuma rezerves apjoma atbilstības novērtējuma darba grupas
Protokols Nr. 2 (19)

Rīgā

2023.gada 09.augustā

Sanākumi vada:

Fiskālās disciplīnas padomes loceklis, FR darba grupas vadītājs M.Āboliņš.

Piedalās:

Fiskālās disciplīnas padomes loceklis	A.Jakobsons
Fiskālās disciplīnas padomes loceklis	I.Golsts
<i>Sekretariāts –</i>	
Fiskālās disciplīnas padomes sekretārs	N.Malnačs
Fiskālās disciplīnas padomes makroekonomikas eksperts	V.Zaremba
Fiskālās disciplīnas padomes juriste	I.Jansone
<i>Finanšu ministrija –</i>	
Finanšu ministrijas fiskālās politikas departamenta direktors	N.Sakss
Finanšu ministrijas fiskālās politikas departamenta direktora vietniece; fiskālās pārvaldības nodaļas vadītāja	I.Blauberģa
Finanšu ministrijas fiskālās pārvaldības nodaļas vadītājas vietniece	L.Rimonte
Finanšu ministrijas fiskālās pārvaldības nodaļas vecākā eksperte	D.Čerņavska
Finanšu ministrijas fiskālās pārvaldības nodaļas vecākais eksperts	E.Vītols

Sanākumi protokolē:

Fiskālās disciplīnas padomes juriste

I.Jansone

Sanāksme sākas plkst. 15:00.

Sanāksmes atklāšana – M.Āboliņš

Fiskālo risku darba grupas vadītājs M. Āboliņš atklāj sanākumi un pateicas FM pārstāvjiem par dalību sēdē.

1. Fiskālo risku deklarācija (FRD)

Fiskālo risku darba grupas (FRDG) vadītājs M.Āboliņš informē, ka Finanšu ministrija ir sagatavojusi Fiskālo risku deklarāciju, kas paredz Finanšu ministrijai fiskālā nodrošinājuma rezervi 2024. un 2025. un 2026.gadiem plānot Fiskālās disciplīnas likumā paredzētajā minimālajā apjomā, t.i. 0,1% no IKP.

M.Āboliņš lūdz Finanšu ministrijas pārstāvjus prezentēt sagatavoto FRD un pastāstīt, kas ir iekļauts FRD, kādas ir izmaiņas, salīdzinot ar pagājušā gada FRD, kādi jauninājumi ir iestrādāti FRD.

N.Sakss informē FR darba grupas dalībniekus, ka sagatavotajā FRD ir lietas, kas tika papildinātas un uzlabotas, kā arī ir iestrādātas dažas jaunas nodaļas, bet kopumā sagatavotā FRD fundamentāli neatšķiras no iepriekšējās FRD. Finanšu ministrijas pārstāvis atzīmē, ka

fiskālie riski deklarācijā tiek iedalīti divās grupās:

- *kvantificējamie fiskālie riski* – fiskālie riski, kuriem ir novērtēta iestāšanās varbūtība un ietekme uz vispārējās valdības budžeta bilanci;
- *nekvantificējamie fiskālie riski* – fiskālie riski, kuriem iestāšanās varbūtība un fiskālā ietekme nav novērtēta.

I.Blauberģa sapulces dalībniekus iepazīstina ar jaunajām FRD sadaļām, kā arī sniedz informāciju par deklarācijā veiktajām izmaiņām, kuras nav lielas, jo iepriekšējā bija jau šī gada janvārī. Skaidro, ka ietvertas jaunas sadaļas par ieņēmumiem no sniegtajiem maksas pakalpojumiem un citu pašu ieņēmumu atlikums un apropriācijas rezervi, paplašināta daļa par klimatu un enerģētiku.

FRDG pozitīvi novērtē jauno sadaļu izveidi un izsaka pateicību par vispusīgi sniegto informāciju, bet FRDG ir sekojoši komentāri saistībā ar sagatavoto FRD:

M.Ābolinš: Saistībā ar jaunajā sadaļā "2.7.Ieņēmumi no sniegtajiem maksas pakalpojumiem un citu pašu ieņēmumu atlikums un apropriācijas rezerve", ietvērto informāciju, FRDG saskata fiskālo risku, kas pasliktinās šī gada vispārējās valdības budžeta deficītu (dotajā brīdī 89,7 miljonu eiro apmērā). Līdz ar to, FRDG lūgs FM atsūtīt detalizētu informāciju par palielinātās apropriācijas plānoto izlietojumu.

I.Blauberģa: Skaidro, ka regulējums, uz kura pamatota apropriācijas rezerves izveide, nav jauns un aicina sniegt plašāku skaidrojumu E. Vītolam.

E.Vītols skaidro: Šajā budžeta programmā plāno līdzekļus ES projektu uzturēšanas apropriācijas rezervei un neizlietoto asignējumu rezervei, ko ministrijas un centrālās iestādes pieprasa un izmanto MK noteiktajā kārtībā. Gadījumā, ja budžeta programmā "Apropriācijas rezerve" pietrūkst līdzekļu ministriju vai citu centrālo iestāžu pieprasījumu nodrošināšanai, tad finanšu ministram atbilstoši LBFV 9.prim panta 6.daļai ir tiesības budžeta programmu "Apropriācijas rezerve" palielināt, kas tiešā veidā negatīvi ietekmē vispārējās valdības budžeta bilanci. Lai novērtētu fiskālo risku ir apkopoti dati par kārtējā gada budžeta likuma programmu "Apropriācijas rezerve" ielānoto finansējumu, budžeta programmas "Apropriācijas rezerve" palielinājumu, kā arī iepriekšējā gada neizlietotiem asignējumiem, kurus daļēji ministrijas vai centrālās iestādes var pieprasīt. Atbilstoši LBFV 9.¹ panta 4.daļai ministrijas vai centrālās iestādes nepieprasa neizlietoto asignējumu daļu, kas radusies no vienreizējiem prioritārajiem pasākumiem piešķirtā finansējuma un iepriekšējā saimnieciskā gada terminēto vienreizējo pasākumu īstenošanas, kuru mērķis ir sasniegts jau iepriekšējā saimnieciskajā gadā.

N.Sakss papildina sacīto, ka kopumā no finanšu vadības viedokļa labās prakses ir pareizi atstāt neizlietotus līdzekļus uz nākošo saimniecisko gadu. Tomēr šī rezerve tiešām var radīt negatīvu ietekmi uz budžeta deficītu tajā gadā, kad rezerves tiek aktīvi izlietotas, taču gadā, kad tā netiek lietota, tā tieši pretēji - deficīta rādītājus uzlabo. Tomēr tādā veidā plānojot finanses - zūd iespēja efektīgāk kontrolēt budžeta deficītu.

N. Malnačs komentē, ka izmaiņas likumā par Budžetu un finanšu vadību un 9.¹ panta iekļaušana notikusi 2020. gadā un kopš šī laika apropriāciju palielināšana šajā budžeta programmā ir ievērojami pieaugusi. Turklāt nav pieejama informācija par šo līdzekļu izlietojumu.

M. Ābolinš: Mēs sekosim līdzī šo līdzekļu izlietojuma pamatojumam, pieprasīsim FM papildus informāciju un iekļausim paplašinātu Padomes viedokli Uzraudzības ziņojumā.

FRDG turpina izskatīt FRD un vērš uzmanību sekojošajam:

- atkārtoti vērš uzmanību jautājumam saistībā ar Uzturlīdzekļu garantiju fondus (UGF) izmaksām, kas ir ievērojami lielākas nekā Igaunijā un Lietuvā. Līdz ar to uzskata, ka būtu lietderīgi rosināt diskusiju par politikas izvēli un tās ieviešanas efektivitāti.

FRDG piekrīt, ka tas nav FM kompetencē, tomēr FRDG šo jautājumu ietvers Uzraudzības ziņojumā un atkārtoti vērsīsies Tieslietu ministrijā (TM);

- saistībā ar VAS "Latvijas dzelzceļš", FRDG aicina pārskatīt nākotnes perspektīvas un, iespējams, veidot lielākas rezerves. Jau pašlaik ir redzama negatīva dinamika dzelzceļa kravu pārvadājumos un, iekļaujot uzņēmumu vispārējās valdības sektorā, šie zaudējumi būs jāsedz no valsts budžeta līdzekļiem;
- sadaļās par valsts galvojumu un valsts aizdevumu, FRDG izsaka lūgumu papildināt šīs sadaļas ar informāciju - kādā apmērā valsts galvojumi rezultējas izmaksātajās summās pa gadiem un cik daudz aizdevumi nav atdoti (pa gadiem). Varbūt tabulas formā attēlojot – kopējā aizdevumu summa gada beigās un cik daudz parādu bija jānoraksta;
- ņemot vērā visu iegūto informāciju, FRDG uzskata, ka FRD sadaļā ietvertajā informācijā par klimatu vajadzētu arī paredzēt jautājumu par investīcijām un aktualizēt jautājumu par klimatu pārmaiņu rezultātā veicamo nepieciešamo apdrošināšanu;
- plašāk vajadzētu aprakstīt risku par sadārdzinājumu projektā Rail Baltica. Par pieņemamu rezervju veidošanu.

M.Āboliņš pievērš uzmanību situācijai saistībā ar Rēzeknes pašvaldības budžetu. No fiskālā viedokļa pašvaldību budžetu disciplīna ir nozīmīgs risks.

N.Sakss atzīmē problēmas esamību, bet arī uzsver, ka valstī ir ļoti labi noregulēts pašvaldību budžetu finanšu stabilizācijas mehānisms. Pie tam pašvaldību budžeti kopumā ir labi saplānoti un Rēzeknes pilsētas gadījumam nebūs būtiskas ietekmes uz vispārējās valdības bilanci.

FRDG vadītājs saka paldies FM pārstāvjiem par izklāstu un visām ieviestajām izmaiņām.

Fiskālo risku darba grupas dalībnieki diskutē par FRD un uzraudzības ziņojumā iekļaujamo informāciju fiskālo risku sadaļā.

Atsaucoties uz augstāk minēto, FRDG nolemj:

- 1.1. Pieņemt zināšanai FM sniegto informāciju par fiskālo risku deklarāciju.
- 1.2. Lūgt informāciju no FM par palielinātās apropriācijas rezerves plānoto izlietojumu.
- 1.3. Detalizētu viedokli par FRD paust uzraudzības ziņojumā.
- 1.4. Atkārtoti vērsties TM ar jautājumu saistībā ar UGF izmaksām.
- 1.5. Apstiprināt FM piedāvāto fiskālā nodrošinājuma rezervi 2024. gadam 0,1% no IKP un detalizētu viedokli par fiskālo risku deklarāciju paust uzraudzības ziņojumā.

M.Āboliņš – par;
A.Jakobsons – par;
I.Golsts – par.

Sanāksmi slēdz plkst. 17:00

Darba grupas vadītājs

M. Āboliņš

Sēdes sekretāre

I.Jansone